

Resolusjon om Hálkavárre skyte- og øvingsfelt

NSR`s landsmøte, Oslo 3-5.oktober 2014

Forslagsstiller: Porsáנגgu Sámiid Searvi

Landsmøte i Norske Samers Riksforbund krever en stans i bruken av Hálkavárre skyte- og øvingsfelt i Porsanger, slik denne praktiseres i dag. Forutsetningene som lå til grunn for etablering av skyte- og øvingsfeltet er totalt endret, og området bør derfor tilbakeføres til tradisjonell bruk for lokalsamfunnet.

Skyte- og øvingsfeltet ble etablert for at Garnisonen i Porsanger og Banak flyplass skulle ha et sted for sine aktiviteter. Disse forlegningene er nå i praksis nedlagt, og det foregår minimalt med aktiviteter knyttet opp mot disse. Imidlertid er aktiviteten i skytefeltet utvidet med bombing fra jagerfly, og skytefeltet leies også ut til internasjonale flystyrker.

Tidligere ga bruken av skyte- og øvingsfeltet ringvirkninger for lokalsamfunnet i form av arbeidsplasser, og ved kjøp av service og tjenester. Verdien av dette er nå minimal, da de internasjonale styrkene stort sett har med seg alt de trenger av både forsyninger og personell.

Av Norge som nasjon er det provoserende å ha et skytefelt for trening på internasjonal krigføring i hjertet av Sápmi. Samene er tradisjonelt et fredelig folk. Det samiske samfunnet kan ikke ha ansvar for å opprettholde et skyte- og øvingsfelt for internasjonale styrker i sine områder.

Fra storsamfunnets side opplever det samiske samfunnet økende begrensninger i bruken av sine tradisjonelle områder. Stadig nytt land brukes til verneområder, nasjonalparker, og landskapsvernområder på den ene siden, og mineralleting, gruvedrift, vindkraftverk, kraftlinjer, hyttebygging og veier på den andre.

Reindriften, landbruket og det samiske samfunnet blir daglig minnet om de begrensede beiteområdene, og får krav om å tilpasse seg. Samtidig må andre utmarksbrukere gjennom et stort byråkrati for å utnytte ressursene i sine områder.

De miljømessige effektene av flyaktivitet og bombing er ikke kartlagt i noen sammenheng. Det er på tide å utarbeide et miljøregnskap for konsekvensene av den militære aktiviteten i Hálkavárre skyte- og øvingsfelt.

Landsmøtet ber derfor myndighetene om å granske konsesjonsvilkårene som lå til grunn ved opprettelsen av skyte- og øvingsfeltet i Hálkavárre, og bringe på det rene om disse er i samsvar med dagens virksomhet. Samtidig må det legges frem en fullstendig miljømessig konsekvensanalyse. Om nødvendig må virksomheten i Hálkavárre skyte- og øvingsfelt bringes til opphør snarest. Områdene bør tilbakeføres til lokalsamfunnet og til lokalbefolkningens tradisjonelle bruk.

Resolusjon om den samiske kyst- og fjordbefolkningens rettigheter

NSR`s landsmøte, Oslo 3-5.oktober 2014

Forslagsstiller: Porsáŋggu Sámiid Searvi

Landsmøte i Norske Samers Riksforbund krever at den samiske kyst- og fjordbefolkningens rettigheter i fjordene og de nære kystområdene avklares snarest.

Siden Samerettsutvalget startet sitt arbeide på begynnelsen av 1980-tallet er utallige utredninger gjort, uten at dette har fremmet den sjøsamiske kulturen eller sikret befolkningens rettigheter og bosetting. Svært mange av områdene er i ferd med å avfolkes, og med dette dør den sjøsamiske kulturen ut.

Landsmøtet i Norske Samers Riksforbund ser ikke behovet for ytterligere utredninger, da situasjonen er tilstrekkelig belyst gjennom tidligere utredninger. Samerettsutvalgets arbeid, og Kystfiskeutvalgets innstilling (NOU 2008:5 ved leder dr. jur Carsten Smith), gir det nødvendige grunnlaget for handling.

Utviklingen i de samiske kyst- og fjordområdene viser klart at dagens reguleringsregime ikke har klart eller villet finne mekanismer for å revitalise og utvikle den sjøsamiske kulturen. Landsmøtet ser meget alvorlig på denne situasjonen, og kan på ingen måte akseptere at samiske kyst- og fjordområder avfolkes og at denne særegne samiske kulturarven dør ut.

Landsmøtet ber Sametinget innlede en dialog med norske myndigheter der det raskt kan avklares om myndighetene ønsker å følge opp konklusjonene som kom frem i Kystfiskeutvalgets innstilling med relevante politiske vedtak.

Dersom dette ikke følges opp fra norske myndigheters side, ber landsmøtet om at NSR tar initiativ til å innlede en internasjonal rettsprosess mot den norske stat, for å sikre det materielle grunnlaget for sjøsamisk kultur.

Det er norske myndigheters ansvar å unngå at den samiske befolkningen i kyst- og fjordområdene tvinges inn i en rettslig prosess, slik maori-befolkningen på New Zealand opplevde gjennom sin kamp for det materielle grunnlaget for sin bosetning.

Landsmøtet i NSR vil minne norske myndigheter på deres internasjonale forpliktelser til å bevare og utvikle sjøsamisk kultur, og krever at det straks settes i gang nødvendige tiltak for at dette kan realiseres.

Resolusjon om bruk av samisk for forpaktere av FeFos vassdrag

NSR`s landsmøte, Oslo 3-5.oktober 2014

Forslagsstiller: Porsáŋggu Sámiid Searvi

Styret i Finnmarkseiendommen (FeFo) skal i løpet av året utarbeide nye retningslinjer for forpaktere av elver og vassdrag på FeFos grunn. Landsmøte i Norske Samers Riksforbund ber FeFos styre innføre den samiske språkloven som en del av de nye retningslinjene, slik at forpaktere forpliktes til å informere og skilte også på samisk som en del av deres virksomhet.

Skilting og informasjonsmateriell på samisk er viktig for å synliggjøre og heve statusen til samisk språk. Dette bør i dagens samfunn være en selvfølge for alle virksomheter på FeFos grunn, og særlig innenfor det samiske språkforvaltningsområde. Samisk er anerkjent som et likeverdig språk i det norske samfunnet, og dette må følges opp i praksis. Forpaktere som ikke forholder seg til reglene i Samisk språklov skal fratras forvaltningansvaret for sine respektive vassdrag.